

Zbirka medijskih objav

JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI, za obdobje 24. 5. 2015

Število objav: 3	Pa ta viža ni preč: 0	Rado Simoniti - ... besede: 0
Internet: 1	Borderliner: 0	Svetovni dan ... petja: 0
Novice: 1	Tekmovanje ... Savi: 0	
Radio: 2	Zborovsko ... Evrope: 0	
Spremljane teme:	Slovensko ... pesem: 0	
Srečanje big bandov: 0	Srečanje ... brega: 0	
Javni sklad ... dejavnosti: 1	Vizije, ... skupin: 0	
Kulturna šola: 0	Tekmovanje ... stopnji: 0	
Linhartovo srečanje: 0	Ringaraja: 0	
Festival MareziJazz: 0	Klovnbuf: 0	
Tabor ... Stični: 0	Kiparska delavnica Les: 0	
Opus 1: 0	Mladinska ... Piran: 0	
Pika miga: 0	Mednarodni ... Beltinci: 0	
Mednarodno ... Maribor: 0	Državno srečanje ... pelji: 0	
Adamičeva pomlad: 0	Likovna delavnica ... Paki: 0	
Priznanja JSKD: 0	Mentorjev feferon 2013: 0	
Pevci nam ... godejo: 0	Prevajalnica JSKD: 0	
Živa, festival ... mladih: 0	Mednarodna ... pedagogike: 0	
Potujoča muzika: 0	Tekst v podobi: 0	
Festival neodvisnega filma: 0	Balada o strugarju: 0	
Filmski ... laboratorij: 0	Sklepno ... avtoric: 0	
Festival mlade ... Urška: 0	Dan kulturnih ... kulture: 0	
Rastoča knjiga: 0	Slovenski zborovski arhiv: 0	
Srečanje ... ustvarjalcev: 0	Zmes za ples, ... plesu: 0	
LOAC: 0	Ljubiteljska ... kriza: 0	
Žive besede - festival: 0	Maraton v Španskih borcih: 0	
	Musica creativa: 0	
	Mentor, ... mentorje: 1	
	Parafraze: 0	
	Kult3000: 0	
	Bojan ... timnice: 0	
	KULT3000 Monošter: 0	
	Teden ljubiteljske kulture: 1	
	Delavnica, polna nereda: 0	

Seznam objav v zbirki:

Novice	Naslov	Kresnik: Od tajkunstva do iskanja izgubljenih bližin		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Delo.si; 230.086		
	Rubrika, Datum	Kultura; 23. 5. 2015		
Stran v zbirki: 6	Avtor	K. B.		
	Teme	Mentor, revija za mlade literate in mentorje		
Povzetek	...Babnik, v njej pa sodelujejo še pesnica in novinarka kulturne redakcije nacionalnega radia Tina Kozin, literarni kritik, pisatelj in glavni urednik revije Mentor Aljoša Harlamov ter literarni kritik in novinar kulturne redakcije Dela Igor Bratož, bo znova rentgenizirala romane Po njihovih besedah, Kameno seme, Samo...			

Radio	Naslov	Teden ljubiteljske kulture		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Radio Slovenija 2; 177.000	00:00	Trajanje: 12 min
	Rubrika, Datum	Val 202; 23. 5. 2015		
Stran v zbirki: 9	Avtor	Maja Ratej		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...prostor. Vanj vabi tudi marginalne skupine. Vitalno žilo na področju kulture pa predstavlja zlasti na slovenski periferiji. DAVID STUPICA (vodja izpostave JSKD , kozjanske in obsotelske občine): Pravzaprav je v teh vaseh, krajih ljubiteljska kultura ena tistih redkih, ki nekako približa tem prebivalcem kulturo...			

Radio	Naslov	Teden ljubiteljske kulture v Mariboru		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Radio Slovenija 1; 144.000	00:00	Trajanje: 2 min
	Rubrika, Datum	Zrcalo dneva; 23. 5. 2015		
Stran v zbirki: 10	Avtor	Šmajgert Urša Čop		
	Teme	Teden ljubiteljske kulture		
Povzetek	...RADIO SLOVENIJA 1, 23.05.2015, ZRCALO DNEVA, 22.10 ROK PINTAR (voditelj): Teden ljubiteljske kulture se v dvorani Union v Mariboru končuje s 35. tekmovanjem pihalnih orkestrrov in petim tekmovanjem mladinskih godb. Urška Čop Šmajgert. URŠKA ČOP ŠMAJGERT...			

Kresnik: Od tajkunstva do iskanja izgubljenih bližin

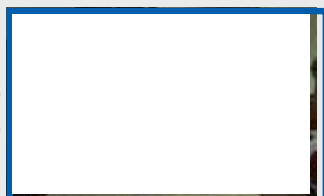
Pred žirijo je na videz ležerno početje, branje petih odličnih romanov, a treba bo določiti velikega zmagovalca.

K. R.

sob, 23.05.2015, 12:00

Ključne besede:

[Kresnik](#),
 [Delova nagrada za roman](#),
 [Katarina Marinčič](#),
 [Andrej E. Skubic](#),
 [Veronika Simoniti](#),
 [Marko Sosič](#),
 [Dušan Šarotar](#)

Dušan Šarotar, Marko Sosič, Andrej E. Skubic (zgoraj od leve proti desni), Katarina Marinčič in Veronika Simoniti (spodaj od leve proti desni) med »vajo« za kresni večer v Cankarjevi sobi. Foto: Jože Suhadolnik/Delo

Kresnikova žirija bo po današnjem oznanilu mesec dni hodila po petih različnih svetovih, po romanih **Katarine Marinčič, Veronike Simoniti, Andreja E. Skubica, Marka Sosiča** in **Dušana Šarotarja**, popotne vtise bo strnila na kresni večer na ljubljanskem Rožniku.

Žirija, ki ji predseduje literarna kritičarka in pisateljica **Gabriela Babnik**, v njej pa sodelujejo še pesnica in novinarka kulturne redakcije nacionalnega radia **Tina Kozin**, literarni kritik, pisatelj in glavni urednik revije **Mentor Aljoša Harlamov** ter literarni kritik in novinar kulturne redakcije **Dela Igor Bratož**, bo znova rentgenizirala romane *Po njihovih besedah*, *Kameno seme*, *Samo pridi domov*, *Kratki roman o snegu in ljubezni* in *Panorama*, njihovi avtorji – vsaj večina – pa že imajo izkušnjo z rožniškim čakanjem na odločitev žirije.

Največkrat se je pred rožniškim občinstvom potil Andrej E. Skubic: za svoj romaneskni prvenec *Grenki med* je dobil kresnika leta 2000, uspeh je ponovil leta 2012 z romanom *Koliko si moja?*, vmes je bil med nominiranci leta 2002 z romanom *Fužinski bluz*, leta 2007 s *Popkornom*, leta 2010 je prišel med prvo peterico z romanom *Lahko*.

Katarina Marinčič je prejela kresnika leta 2002 za roman *Prikrita harmonija*. Marko Sosič je bil med peterico finalistov z vsemi svojimi romani: leta 1998 z delom *Balerina, balerina*, leta 2006 z romanom *Tito, amor mijo*, leta 2013 je bil finalist z romanom *Ki od daleč prihajaš v mojo bližino*.

Dušan Šarotar je bil med petimi finalisti doslej enkrat, leta 2008 z romanom *Biljard v Dobrayu*. Veronika Simoniti je letos prvič med izbranimi avtorji, *Kameno seme* je njen romaneskni prvenec.

V deseterici, ki je bila razglašena 23. aprila, so bili še romani **Evalda Flisarja** *Tam me boš naše* (Sodobnost International), **Polone**

Nominirani romani

Katarina Marinčič: Po njihovih besedah

V romanu se (skozi optiko fiktivnega pisatelja) prepletajo tri zgodbe, ki izhajajo iz treh avtobiografskih zapisov: zgodba velikega arheologa (Heinrich Schliemann), zgodba pisca pustolovskih romanov (Karl May) ter v drugo polovico 20. stoletja postavljena zgodba šefa protiobveščevalne službe v »neimenovani deželi«. Osnovni vezni element med pripovedmi je pisateljev razmislek o lažnivosti oziroma resnicoljubnosti avtobiografij

Veronika Simoniti: Kameno seme

Roman je nanizan skozi zgodbe več ljudi, domačinov in tujih turistov, ki se poleti znajdejo v imaginarnem kraju na nekem hrvaškem otoku. Če njihove usode še niso tako ali drugače prepletene, se to zgodi zdaj, ko jezna, z bolečino zaznamovana domačinka vrže kamen in sproži sosledje dogodkov. Okolje, v katerem met kamna sproži vrsto nepričakovanih odzivov, je idilično, vse prej kot tako pa je življenje romaneskni likov, ki so prinesli na otok vsak svoje težave ali travme.

Marko Sosič: Kratki roman o snegu in ljubezni

Roman o izgubljenih in znova najdenih bližinah v času nasilja. Nasilja ene družbene skupine nad drugo, toda vedno tudi nasilja, ki ni daleč od nas, temveč lahko nenadoma izbruhne v naši bližini, v naših najbližjih. Gorečnost proti drugim, gorečnost proti nasilju drugih se obrne v gorečnost proti svojim, drugi so hitro tudi moji, drugi so naenkrat tudi jaz, nam subtilno sporoča roman.

Andrej E. Skubic: Samo pridi domov

V romanu se Andrej E. Skubic loteva zelo aktualne teme, ki v slovenski literaturi še ni bila

Glavan *Kakorkoli* (Beletrina), **Miha Mazzinija** *Izbrisana* (Goga), **Sebastijana Preglja** *Kronika pozabljanja* (Goga) in **Aleša Štegra** *Odpusti* (Beletrina).

Katarina Marinčič: Moj roman je nastal iz branja, iz naključnega srečanja s tremi avtobiografskimi besedili, katerih pripovedovalci so zelo različni možje, najprej v moji podzavesti, potem pa vse bolj kristalizirano, so jih povezali njihova lažnivost, prenašanje, spreminjanje resnice in tudi neki zelo specifičen literarni talent, ne tisti za visoko literaturo, izjemno izbrušen stil, ampak primarni pripovedovalski dar.

Povezuje jih tudi konstantno stremljenje k uspehu, k drugačnemu življenju, ki ga na tri zelo različne načine izpeljejo bolj v sferi domišljije kot v resnici. Občutki ob nominaciji za kresnika so seveda lepi, že uvrstitev v deseterico in finalno peterico je za vsakega avtorja čast in je razveseljiva. Če to knjigam prinese samo deset, petnajst bralcev več, kot bi jih imele sicer, je to že nekaj vredno.

Veronika Simoniti: To je moj prvi roman, prej sem napisala dve zbirki kratkih zgodb, pri katerih je strategija pisanja čisto drugačna. Mislila sem, da bom imela več prostora, a sem ugotovila, da se moram držati strategije sintetičnosti kratke zgodbe. Kratka zgodba mi je bila nekakšna šola za pisanje romana.

Ob novici o uvrstitvi mojega romana med deseterico sem bila presenečena, nisem si predstavljal, da bom ob tako odlični beri pisateljskih imen uvrščena v izbor, toliko bolj me je presenetila uvrstitev med finaliste. Priti v deseterico je bila potrditev, da sem knjigo v redu napisala, uvrstitev v peterico pa je nedvomno velika spodbuda za naprej, počaščena sem.

Marko Sosič: *Kratki roman o snegu in ljubezni* tematizira bližino, oddaljenost, na novo vzpostavljeno bližino, znotraj tega pa nasilje, nasilje, ki se odraža v najmanj pričakovanem, najbolj intimnem krogu, znotraj družine, nasilje, torej, ki odpira refleksijo o času, v katerem živimo, v času totalne dezorientacije, v katero se zlahka umesti novo branje zgodovine, s katerim se lahko izniči vse, kar je bilo. Branje spomina, brisanje identitete in vzpostavljanje nekega že vidnega grozljivega novega družbenega reda.

Uvrstitev v finale kresnika razumem kot nagrado, po trikratni doslejšnji izkušnji lahko dodam, da me podelitveni večer na Rožniku kar pobere, zadnja ura je dramatična, polna velikega vznemirjenja. Vem, to spada k promociji knjige, a vendar ...

Andrej E. Skubic: Očitno bom moral *Samo pridi domov* znova prebrati, kresnik pride s takim zamikom, da knjigo vmes lahko pozabiš. To je roman o tranzicijskem tajkunstvu, o pajdaškem-

deležna ustrezne obravnave: političnega tajkunstva in korupcije. Čeprav v vrtincu dogodkov, ki se hkrati berejo kot kriminalka in drama, nenehno srečujemo mesta, ki so nam še kako znana iz javnega življenja, to ni roman na ključ; prav tako se ne spogleduje s političnim aktualizmom.

Dušan Šarotar: Panorama

Pisatelj, nemara avtorjev alter ego, išče mir in navdih za pisanje na počasnem potovanju po deževni in megleni irski obali, od tam odpotuje v Belgijo in prek Ljubljane v Sarajevo; predvsem pa ga pot vodi vedno globlje v pokrajine lastne notranjosti. Pripoved je oblikovana kot asociativni tok misli, v katerem se časi, kraji in dogodki prelivajo v nenavadno zgodbo s številnimi pripovednimi glasovi.

kapitalizmu in o tem, kaj gonja za denarjem in močjo naredi posamezniku in njegovi zasebnosti. Poziv v naslovu romana je poziv k vrnitvi v zasebnost, v kateri spet lahko postanemo ljudje.

Občutki ob nominaciji so prijetni, kresnik doživljam predvsem kot prepoznavno prireditev, ki naredi veliko za promocijo slovenskega romana, nagrada je nekaj na koncu, nekaj, kar te lahko zadene ali pa tudi ne. Veseli me, da precej ljudi spremlja nagrado, to se pozna tudi pri prodaji knjige in knjižnični izposoji. Odmevna prireditev torej.

Dušan Šarotar: *Panorama* lahko beremo kot nekakšen potopis, tudi kot dnevnik, jaz ta roman berem kot intimno pesem. V romanu sem se umaknil v ozadje, dal prostor pripovedovalcem, izpisujem njihove prvoosebne izpovedi, to so zgodbe ljudi, ki so zapustili svojo domovino, emigranti, izseljenci, begunci. Iskal sem zgodbe ljudi, ki iščejo dom po tistem, ko so izgubili domovino.

Nagrade in druga priznanja nasploh so verjetno potrebni. Kresnik spodbuja k tistemu, kar si kot avtor dolžan opraviti za svojo knjigo, gre torej za promocijo knjige, promocijo izpovedi. Tako kot vinar hodi za svojim vinom, tudi jaz zdaj hodim za svojo knjigo.

Teden ljubiteljske kulture

RADIO SLOVENIJA 2, 23. 05. 2015, **VAL 202**, 10:03

VODITELJICA: Ljubiteljska kultura v Sloveniji je množična, ampak tako rekoč neraziskana dejavnost. Kdaj bomo dobili obsežnejše primerjalne študije tega področja ali prepoznamo v njen vrhunskost, nemalokrat na ravni profesionalcev. Zakaj je v primerjavi s profesionalno kulturo, ljubiteljska redkeje, če sploh zastopana v medijih? In kako je s financiranjem tega področja? Ter ne nazadnje, ali v poskusih razumevanja ljubiteljske kulture dualizem profesionalno ljubiteljsko morda pretirano poudarjamo. Navsezadnje druga z drugo kar dobro sodelujeta. Na vse to poiščemo odgovore v sobotni Reakciji. Med kulturniki in poznavalci sta se v tednu ljubiteljske kulture zadrževali naša Kaja Kokot Žanič in Maja Ratej.

MAJA RATEJ (novinarica): V tokratni Reakciji postavljamo v ospredje fenomen ljubiteljske kulture, ki na približno 25 tisoč dogodkih po Sloveniji vsako leto združi 4 milijone gostov s skoraj 150 tisoč ljubiteljskimi ustvarjalci. Navzoča je tako rekoč povsod. Opira in demokratizira kulturni prostor. Vanj vabi tudi marginalne skupine. Vitalno žilo na področju kulture pa predstavlja zlasti na slovenski periferiji.

DAVID STUPICA (vodja izpostave **JSKD**, kozjanske in obsotelske občine): Pravzaprav je v teh vaseh, krajih ljubiteljska kultura ena tistih redkih, ki nekako približa tem prebivalcem kulturo na tem področju. Zelo raznovrstna je. Od gledališč, folklornih skupin, zborov, vokalnih skupin. Pravzaprav vsa ljubiteljska kultura je pokrita na nek način.

RATEJ: Opaža David Stupica, vodja izpostave **Javnega sklada za kulturne dejavnosti** na območjih štirih kozjanskih in obsotelskih občin. V 50-ih tamkajšnjih društvih, po njegovih besedah, deluje več sto ljudi, ali ponekod kar tretjina prebivalcev krajev in vasi, pravi ena od ustvarjalk Helena Rančigaj.

HELENA RANČIGAJ (ustvarjalka): Pa vendarle se mi še vedno zdi ta naša kultura domača prvobitna, nekaj posebnega je.

RATEJ: Gre torej za ljubiteljsko kulturo, ki je izjemno množična, ampak..

TOMAŽ SIMETINGER (umetniški vodja Akademске folklorne skupine France Marolt): To seveda še ni zagotovilo, da je pa vsa ta kultura zato vrhunska. Kljub temu pa kažejo rezultati zelo jasno, tako na neki nacionalni, kot mednarodni ravni, da imamo znotraj teh, se pravi vseh teh kulturnih produkcij, ki se zgodijo, vendarle nekatere vrhunske kulturne produkcije, ki jih lahko smatramo ne samo na nacionalni, ampak mednarodni ravni v sam svetovni vrh.

RATEJ: Ugotavlja Tomaž Simetinger, umetniški vodja Akademске folklorne skupine France Marolt. Ljubiteljska kultura je torej zelo množična. To je dejstvo številka ena. In dejstvo številka dve? Ljubiteljska kultura je lahko tudi zelo kakovostna. Toda čemu potem ostre ločnice med to in pa profesionalno oziroma institucionalizirano obliko kulture?

STONE PERŠAK (pisatelj, režiser): So vsi pojmi katerega koli uporabni. Naj bo to amaterska, ljubiteljska, diletantska, kot so včasih rekli, so v bistvu pomožni pojmi, ki sami po sebi pravzaprav nič ne povejo o naravi stvari. Jaz mislim, da je kultura v bistvu celota.

RATEJ: Po mnenju pisatelja, režiserja in državnega sekretarja na Ministrstvu za kulturo Toneta Peršaka je namreč edina ločnica med obema kulturama le to ali od nje, kot posameznik, lahko živiš. Kar pa je, kot trdi, z vidika kulture marginalno. Iz ljubiteljske kulture je izšla večina danes obstoječih kulturnih in družbeno političnih organizacij, za njimi pa je stalo kar nekaj prodornih Slovencev. Nekaj jih odstira direktor **Javnega sklada za kulturne dejavnosti** Igor Teršar.

IGOR TERŠAR (direktor **JSKD**): Že Ivan Cankar je 1909 leta v organizaciji, ki jo je poimenoval Vzajemnost, združil 900 piscev, tamburašev, pevskih zborov. Seveda to njegovo Vzajemnost je bila zaradi govora Slovenci, Jugoslovani javnega govora v Ljubljani ukinjeno. Kasneje sta kulturna društva združevala še dva pomembna Slovenca. To je Prežihov Voranc in France Bevk.

RATEJ: Da je ljubiteljska kultura v zgodovini odigrala tako pomembno vlogo, gre pripisati njeni svojstveni lastnosti. To je, da topi meje. Tone Peršak.

PERŠAK: Izjemno vpliva na to, da se skupnost integrira in da to uspeva pravzaprav tudi v primerih, ko je zelo veliko migracij. Da je ravno kultura tisti interes, ki ljudi začinja povezovati celo v primerih, ko so si prej, ko so se prej gledali nestrpno, recimo.

RATEJ: Prav zaradi vpetosti ljubiteljske kulture v zgodovinski razvoj dogodkov pa se je kdaj pa kdaj lahko prime tudi vzdevek participatorna, angažirana, politična.

NENA MOČNIK (bodoča dr. kulturoloških znanosti): To se mi zdi, da se je v Sloveniji v bistvu ustvarila ta neka distinkcija med tem kaj je ljubiteljska kultura in kaj je participatorna umetnost. In da se pravzaprav s participatorno umetnostjo pa želi poudariti da tam pa gre tudi za nek politični angažma, da gre dejansko tudi za neko nagovarjanje nekih aktualnih problemov.

RATEJ: Opaža prihodnja doktorica kulturoloških znanosti Nena Močnik, ki se prav tako ljubiteljsko ukvarja s kulturo. Največ z gledališčem zatiranih. Pa je barvanje ljubiteljske kulture s participatornimi motivi umestno?

Država: Slovenija

Sobota

Doseg: 177.000

Kazalo

Trajanje: 12:00

2 / 3

MOČNIK: Mi vsi, ki smo aktivni v tej ljubiteljski kulturi, pač moramo delati na tej destigmatizaciji. Se pravi ne da ustvarjamo neke nove pojme, ki se uporabljajo za to, za v bistvu tudi vključevanje tega nekega političnega potenciala, ampak da dejansko tisto, kar imamo, se pravi kar ustvarjamo pod ljubiteljsko kulturo, destigmatiziramo v tem smislu.

RATEJ: A če se vrnemo k prej naštetim številkam. 150 tisoč Slovencev deluje na področju ljubiteljske kulture, kar pomeni več kot 7 % državljanov. Ob čemer je čedalje bolj slišati očitke

SIMETINGER: Je premalo podprta.

RATEJ: Kar pa je, kot nadaljuje umetniški vodja Akademске folklorne skupine France Marolt Tomaž Simetinger.

SIMETINGER: Bolj stvar morda nekega premisleka, ki pa ne sodi toliko med nas same ustvarjalce, ampak morda premisleka, ki bi ga bilo treba narediti na ravni ne vem Ministrstva za kulturo ali države na sploh. Bojim se pa, da gre za to, da smo ljubitelji sorazmerno šibki. V smislu dokaj marginalizirani, še vedno smo dobro zorganizirani v smislu delovanja, ne pa v smislu nastopanja zoper državo. In tukaj pa nas profesionalni v tem smislu, da so zaposleni, vendarle lahko na nek način prekosijo.

RATEJ: In kaj o tem menijo na Ministrstvu za kulturo? Matjaž Šekoranja.

MATJAŽ ŠEKORANJA (Ministrstvo za kulturo): Tukaj recimo je status profesionalcev skoraj bi rekel lažji. Recimo vsi javni zavodi, vsa gledališča, glasbene hiše in tako naprej, njim pravzaprav financiranje direktno potrdi ministrstvo kot tako. Dočim je tukaj za eno dejavnost, dejavnost, ki je, bom rekel na nek način malo simplificirana vseeno, ima pa zelo, zelo težaven postopek kako generalno komunicira s to državo oziroma z budgetom, ki ji pripada.

RATEJ: Krčenje sredstev je, po besedah Šekoranje, zajelo vse vidike kulture. Prav nikogar ni trenutno v kulturi, ki ne bi tarnal zaradi premalo sredstev, pravi. A vendarle ponekod škarje države ne bi smele rezati tako na slepo. Zlasti pri zmanjševanju zaposlenih.

ŠEKORANJA: **JSKD** pokriva ljubiteljsko kulturo z 49 izpostavami v celi Sloveniji. Segajeta, kamor profesionalna kultura celo nikoli ne bo in ne more priti. In to je za nas, čisto kulturno politično gledano, še dodaten presežek, ki se ga zavedamo in ga je treba podpirati. In če imate tam enega zaposlenega in morate enega človeka stran dati, potem je to pač odločitev, da boste nekje naredili belo liso na zemljevidu Slovenije, ki je do zdaj ni bilo in da smo bili ponosni na to, da je ni bilo.

RATEJ: Večino ljubiteljske kulture, ki nastaja v slovenskem prostoru, financirajo lokalne skupnosti oziroma kulturna društva sama. **JSKD** pa predvsem preseže na regijski, nacionalni in mednarodni ravni, pravi Igor Teršar.

TERŠAR: Na Javnem skladu se vsakodnevno jaz, kot direktor in moji sodelavci trudimo, da združimo sredstva iz države in lokalnih skupnosti. Moram povedati, da občine lokalni, občine namenajo za programe, v katerih so vključeni mladi, skupine, za prireditve skupno 2 milijona evrov. Da država pa za ljubiteljsko kulturo namenja 4 milijone evrov, torej budget sklada je 6 milijonov evrov. In mi seveda tudi prepoznavamo te dosežke, sprotne dosežke tako na območnih izpostavah sklada, kjer naši sodelavci vsokočijo v intervencijo, kadar gre za neke nove potrebe, kot tudi seveda na državnem nivoju.

RATEJ: Bi država pri financiranju lahko še kako pomagala? Tomaž Simetinger vidi eno odrešitev v prelivanju privatnega kapitala v kulturno sfero.

SIMETINGER: To so razne oblike davčnih olajšav in podobno. Druga stvar je pa seveda, da se je treba zavedati, da je za državo ljubiteljska kultura, glede na vloženi denar in efekt, ki pride ven iz tega, daleč najboljši, najbolj vloženi denar v kulturi in še kje drugje. Skratka, za toliko denarja, kot ga da država ljubiteljem, koliko dobi država ali družba nazaj, je to brez dvoma eno izmed tistih področij, kjer je ta denar izjemno dobro porabljen oziroma če rečemo investiran s strani države.

RATEJ: Iztekajoči se teden posvečen ljubiteljski kulturi je dal še eno spoznanje.

ALEŠ ČRNIČ (FDV Ljubljana): Če v tem polju ni neke refleksije, če samo polje sploh ne zna misliti samega sebe, potem to nekaj govori o položaju tega polja v tej družbi. In mislim, da je to problem.

RATEJ: Je jasen Aleš Črnič s Fakultete za družbene vede v Ljubljani, ki meni, da je znanost ljubiteljsko kulturo spregledala.

ČRNIČ: Imamo nekaj razpršenih statističnih in drugih podatkov o dejavnostih na tem polju. Ti podatki niti približno niso strnjeni. In iz tega nismo sposobni bili potegniti nobenih informacij.

RATEJ: Kulturolog in kulturni ekonomist Andrej Srakar zato svetuje tole.

ANDREJ SRAKAR (kulturolog, kulturni ekonomist): **JSKD, Javni sklad za kulturne dejavnosti**, ima zelo dobro podatkovno bazo podatkov in zelo zanimivo bi bilo izkoristiti te stvari. Da se pravzaprav na podlagi te baze **JSKD** naredi baza za raziskovalce, študente in podobne in tiste, ki bi se želeli s tem ukvarjati. Da bi sami bili zmožni raziskovanja tega področja, da bi sami bili zmožni to narediti. Mislim, da bi to ogromno naredilo za raziskovanje na tem področju.

RATEJ: A domet študentov bo boren, če se ne bo zganila akademska elita. In če se ta ne zgane? Aleš Črnič.

ČRNIČ: In če samo akademsko polje ne prepozna nekega področja kot relevantnega, potem je to naloga politike, da ga na nek način stimulira. In imamo instrumente znotraj te države, Ministrstvo za izobraževanje, Ministrstvo za kulturo, Agencija za raziskovalno dejavnost.

Država: Slovenija

Sobota

Doseg: 177.000

Kazalo

Trajanje: 12:00

3 / 3

RATEJ: Ki bi ustvarili ustrezen prostor oziroma finančni okvir za prve raziskave. Svojevrstno krivdo za obrobno vlogo ljubiteljske kulture v javnosti pa, po Črničevem mnenju, nosijo tudi mediji, ki celotnemu polju kulture odmerjajo vse manjši prostor.

ČRNIČ: Vsi sektorji kulture imajo ta problem. In ne samo kulture, ampak celega tega polja, ki je nekako intelektualno polje. In to je pač treba razumeti v kontekstu nekih širših strukturnih sprememb, ki se dogajajo, ne zgolj naši družbi, ampak celemu, vsaj zahodnemu, če že ne kar celemu svetu. In proti temu se je težko boriti.

RATEJ: Zato naj bo ta prispevek predvsem kot majhen poskus pritegnitve ljubiteljske kulture v pozornost javnosti. Na kratko je opredelil položaj te dejavnosti, s katero se v prostem času družijo več kot 7 % Slovencev, in nanizal nekaj rešitev, kako tega napraviti boljšega. A ne glede na to, kako bomo mislili in ravnali z ljubiteljsko kulturo, zanjo se zdi, kot da gre, no, nekako svojo pot. Matjaž Šekoranja, Ministrstvo za kulturo.

ŠEKORANJA: Če bi zaradi neke super, super krize totalno ostali brez sredstev za profesionalno produkcijo, bi kultura Slovencev še zmeraj preživela ravno zaradi ljubiteljske kulture.

RATEJ: To zlasti velja kot spodbuda za mlade ustvarjalce na tem področju, za katere, kot poudarjajo naši sogovorniki, pa bo nujno, da bodo predvsem bolj drzni in bolj odprti.

Teden ljubiteljske kulture v Mariboru

RADIO SLOVENIJA 1, 23.05.2015, **ZRCALO DNEVA**, 22.10

ROK PINTAR (voditelj): **Teden ljubiteljske kulture** se v dvorani Union v Mariboru končuje s 35. tekmovanjem pihalnih orkestrrov in petim tekmovanjem mladinskih godb. Urška Čop Šmajgert.

URŠKA ČOP ŠMAJGERT (novinarka): Dopoldne so v najzahtevnejši koncertni skupini tekmovali trije izmed osmih orkestrrov. Pihalni orkester **KUD** Pošta iz Maribora, Papirniški orkester iz Vevč in Godba Slovenskih železnic. Izvedli so izjemno virtuozne skladbe, med njimi tudi obvezni, Bil je mož od foha Milka Lazarja in Divertimento Oliverja Vespija. Nastope ocenjuje petčlanska mednarodna žirija, predsednik je ugledni dirigent in inšpektor za vojaško glasbo nizozemskih oboroženih sil Peter Janssen. Kako pomembna pa so tekmovanja, Ervin Hartman dirigent orkestra **KUD** Pošta.

ERVIN HARTMAN (dirigent orkestra **KUD** Pošta): Vsi se jih otepamo, je pa to nujno za rast orkestra. Orkester če ne tekmuje, potem nekako zaspi in se malo prepušča lažji literaturi, orkester ne dela toliko na sami kvaliteti. Tekmovanje pa te sili po eni strani, da skrbiš za kader, da imaš zasedbo vedno popolno in pa seveda dviguje se nivo muziciranja.

ČOP ŠMAJGERT: Glasbeni konec tedna je popoldne v dvorani Union v Mariboru dopolnilo še sedem orkestrrov na petem tekmovanju mladinskih godb. Glasbeniki so presenetili s suvereno interpretacijo in z dobrimi izvedbami ritmično in dinamično zahtevnih skladb. Med mladinskimi orkestri iz glasbenih šol Slovenska Bistrica, Ljubljana Moste – Polje, Radovljica in podmladkom brkinske godbe 2000 Tamali, so najvišja priznanja zlate plakete s pohvalo prejeli orkestri glasbenih šol: Gornja Radgona v kategoriji do 14 let, Sevnica v kategoriji do 16 let in do 18 let orkester Glasbene šole Grosuplje. 35. tekmovanje pihalnih orkestrrov v koncertni skupini se bo v Mariboru nadaljevalo jutri ob 9.30, nastopili bodo še orkestri iz Trbovelj, Domžal, Cerknice, Šoštanja in Slovenj Gradca.